

Internationella Lärardagen den 5 oktober 2012

"*When you teach, you touch a life forever*"¹ bekräftas när människor talar om sin skoltid. Alla kan berätta om lärare som kom att betyda mycket, inte bara för skolgången, utan för livet. Men tyvärr har många också mött lärare av vilka vi aldrig blev sedda eller ännu värre, av vilka vi kände oss kränkta - det ger också minnen och känslor som sitter i resten av livet.

En lärares gärning lever under många decennier. Dagens nyutbildade lärare kommer att påverka dem som ska leva och verka som medborgare och påverka samhällets utveckling långt bortom nästa sekelskifte. En 90-åring idag kan tala om sin lärare som fick utbildning på 1890-talet!

Fler än 2,5 miljoner barn och unga finns i vårt skolväsende och fler än 250 000 vuxna, det vill säga att drygt 30 % av alla som bor i Sverige befinner sig inom skolsektorn. Läger vi till högskola och annan utbildning så befinner sig 40 % av befolkningen dagligen i utbildning.

Barack Obama berättar om mötet med en lärare i en av Chicagos mer nergångna skolor: "Tänk om jag kunde förmå mina kollegor att sluta se på våra elever som "de där ungarna" och i stället se dem som "våra barn". Det är en insikt om lärandets grunder hon delar med varje framgångsrik lärare. Inläring förutsätter att lärarna förstår hur eleverna tänker och känner och vet vad som krävs för att de ska bli kunniga och ansvarskännande människor.

I dag, den 5 oktober, är det Internationella Lärardagen. Dagen instiftades av Unesco år 1994 för att uppmärksamma lärarna och deras viktiga uppgifter.

I många länder är lärare en respekterad och välutbildad grupp, men det finns fortfarande länder där det finns lärare som är analfabeter eller har några få års grundutbildning. För att alla länder ska nå målet med grundutbildning för alla behöver många miljoner nyutbildade lärare rekryteras världen runt.

Utbildning är vårt samhälles viktigaste investering, med djupgående påverkan på utvecklingen som rymmer större utmaningar och möjligheter än någonsin. Klimatfrågan är ett exempel på en global utmaning.

Omedelbart efter andra världskriget fick svensk skola ett demokratifostransmål för att "vaccinera" ungdomen mot totalitära ideologier och det är lika viktigt och nödvändigt idag.

¹ Översättning: "När du lär ut berör du någon för alltid".

Vid Rio +20 konferensen i somras, lovade världens ledare, bland andra vår egen statsminister, i dokumentet ”The Future We Want”, att förbättra utbildningssystemens förmåga att förbereda människor att arbeta för hållbar utveckling genom bl. a. förstärkt lärarutbildning och utveckling av läroplaner samt driva utbildning för hållbar utveckling.

I dag arbetar lärare på alla nivåer och i hela världen med stor kunskap och engagemang för att främja hållbar utveckling, i Sverige t ex. hos dem som uppmärksammats med Skolverkets erkännanden ”Skola för hållbar utveckling” eller ”Grön Flagg-skola”.

Dessa lärare önskar undantagslöst ett mycket kraftfullare och mer insiktsfullt stöd för arbetet från politiker på riks- och kommunal nivå: de har påtagit sig att förverkliga de löften politikerna gett internationellt.

Ett värdigt och meningsfullt sätt att fira årets Internationella Lärardag skulle vara att politiker på alla nivåer, tillsammans med föräldrarna, beslutar att ge ett kraftfullt stöd till lärarna för deras avgörande insatser att främja en hållbar samhällsutveckling för våra barn och barnbarn.

Inger Davidson, ordförande, Svenska Unescorådet

Carl Lindberg, särskild rådgivare, Svenska Unescorådet

Leif Östman, professor och ledamot i Svenska Unescorådet